

Beantwoording schriftelijke inspraakreacties n.a.v. het ontwerp provinciaal milieubeleidsplan 2009-2011 provincie Utrecht "Toekomstbestendig: Ambitieuw en haalbaar".

Inleiding

Op 25 november 2008 hebben GS het ontwerp provinciaal milieubeleidsplan (PMP) vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak. Na te zijn gedrukt, heeft het plan gedurende 8 weken, tot en met 6 februari 2009 ter inzage gelegen. Van de mogelijkheid om in te spreken hebben gebruik gemaakt:

1. Dhr. Of mw. A.W. Hooijer te Baarn,
2. Branchevereniging Recycling, breken en sorteren BRBS te Zaltbommel,
3. Gewest Eemland, mw. Anzion te Amersfoort,
4. Dhr. T.H.D. de Weger, wethouder voor Verkeer, Milieu, Publieksdienstverlening en de Wijk Vleuten-De Meern, gemeente Utrecht.
5. Stichting Milieuzorg Zeist e.o. te Zeist,
6. IVN Consulentschap Utrecht te De Bilt,
7. Natuur en Milieu Utrecht (NMU) te Utrecht,
8. Waterschap Vallei en Eem te Leusden.

Hieronder zijn de inspraakreacties samengevat weergegeven, met daarbij (cursief gedrukt) het antwoord van Gedeputeerde Staten. Alle reacties zijn doorlopend genummerd, om verwijzingen tussen reacties van verschillende sprekers mogelijk te maken. Waar meerdere sprekers een reactie hebben gegeven met vergelijkbare strekking, is telkens verwezen naar de eerste keer dat deze reactie werd beantwoord. Waar de inspraakreactie heeft geleid tot (tekstuele) wijziging van het PMP is dit vetgedrukt.

1. **A.W. Hooijer, Baarn**

Is blij met de inhoud van het PMP. Vooral op het gebied van de gezondheid in relatie tot de kwaliteit van de leefomgeving (luchtkwaliteit en geluid) is nog veel winst te behalen. Dhr. Hooijer wijst op de gezondheidsaspecten van "fijnstof" en aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie en op de gezondheidsaspecten van geluid. Dhr. Hooijer acht het belangrijk dat de gemeente Baarn rekening houdt met de kwaliteit van lucht en geluid bij het maken van bouwplannen op de locatie gelegen tussen de snelweg A1 en de Drakenburgerweg. Spreker vraagt de provincie om haar invloed uit te oefenen om te zorgen dat de gemeente deze aspecten meeweegt in het plan.

De rol van de provincie t.a.v. luchtkwaliteit en geluid is, waar het gaat om gemeentelijke ruimtelijke plannen, beperkt tot adviseren en faciliteren. (Zie ook beleidslijn richtinggevende uitspraken uit het streekplan 2005-2015 (Structuurvisie).

Op basis van de huidige wetgeving op het gebied van milieu- en ruimtelijke ordening is de gemeente Baarn zelf verantwoordelijk voor het bereiken en vervolgens behouden van geluid- en luchtkwaliteit in de nieuwbouwwijk die voldoet aan de wettelijke grenswaarden. Overigens blijkt uit de berekeningen die zijn uitgevoerd voor het Regionale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Utrecht (als onderdeel van het nationale programma), dat er zowel langs de Rijksweg A1 als langs de Drakenburgerweg nu en in de toekomst als de nieuwe wijk is gebouwd aan de normen voor de luchtkwaliteit wordt voldaan

Per 1 januari 2007 is de gemeente bevoegd om bij nieuwbouw van woningen zelf haar beleid t.a.v. geluid te bepalen. Aan eventuele ontheffingen/hogere grenswaarden zullen voorwaarden worden verbonden, o.a. de aanwezigheid van een geluidluwe gevel. De inspraak reactie heeft niet geleid tot wijziging van het PMP.

2. **Branchevereniging recycling en breken en sorteren BRBS.**

- Niet alle opmerkingen die gemaakt zijn in het vooroverleg over het concept PMP zijn meegenomen in het ontwerp plan.
- Hergebruik is niet alleen het geschikt maken van afvalstoffen voor verbranden met terugwinning van energie. Toch staat het alleen daar in het blokdiagram genoemd. De term hergebruik is te beperkt, gebruik liever recycling. BRBS vraagt aandacht voor de visie van BRBS (Naar duurzaam grondstoffenmanagement, Recycling als voorportaal).

Belangrijke punten hieruit: beleid gericht op stimulering van hergebruik en recycling en aansluitend meer energie uit niet recyclebaar brandbaar restafval en toepassen van restwarmte (o.a. door heffing op verbranding en oprichten van landelijke handhavingsteams voor eindverwerking).

- Het bij de inspraak toegevoegde visiedocument 'Kansen benutten, Recycling in CO2 perspectief' gaat verder op het spoor van de eerdere visie 'Naar een duurzaam grondstoffenmanagement, recycling als voorportaal'. BRBS dringt aan op meer harmonisatie (gelijke behandeling van gelijke bedrijven) tussen provincies onderling en meer aandacht voor illegale praktijken, als ook provincie harmoniserende instantie richting gemeenten.
- *Alle opmerkingen over het concept plan zijn uiteraard overwogen, maar niet alle opmerkingen hebben geleid tot aanpassingen van de tekst.*
- *Ons afvalbeleid is gericht op meer nuttige toepassing van afval. In principe onderschrijven we daarmee impliciet ook het belang van het gebruik van restwarmte. In de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen wordt onder recycling alleen materiaalhergebruik verstaan (en dus ook niet producthergebruik). **Wij hebben de term “nuttige toepassing” (= producthergebruik, materiaalhergebruik en inzet van afval als brandstof en opvullingmateriaal) consequent doorgevoerd in de betreffende teksten, waaronder de omschrijving van onze ambitie in § 3.4.***
- *De in het visiedocument genoemde instrumenten zijn gericht op het landelijke beleid. Het voert onzes inziens te ver om daar uitgebreid in ons milieubeleidsplan op in te gaan. Harmonisatie van vergunningen is een lastig probleem waar provincies zich wel bewust van zijn. Juist vanwege lokale verschillen is de bevoegdheid voor de vergunning neergelegd bij de provincie of gemeente (afhankelijk van aard en omvang van de inrichting). Er wordt in IPO-verband afgestemd op vergunningverleningsgebied (WAB werkgroep afvalbeheer). Ten aanzien van handhaving is er een handhaving afstemmingoverleg met gemeenten. Met de invoering van de WABO zal ook op regionaal niveau meer harmonisatie (tussen gemeenten) bereikt worden.*

3. **Gewest Eemland, mw. Anzion te Amersfoort,**

Stimuleren van samenwerkingsprojecten in Raamverband is een goede zaak.

In de komende planperiode zal het instrument RAAM (Regionale Activiteiten Agenda Milieu) opnieuw worden ingezet.

4. **Dhr. T.H.D. de Weger, wethouder voor Verkeer, Milieu, Publieksdienstverlening en de Wijk Vleuten-De Meern, gemeente Utrecht.**

- De opzet van het plan, de verdere uitwerking van de monitoring, de integrale werkwijze, de ontwikkeling van kennis en het bundelen van innovatieve kracht die in de regio aanwezig is om de ambitie te verwezenlijken spreekt inspreker aan. Een deel van de onderwerpen (milieu en gezondheid en de verdere uitwerking van duurzaamheid en klimaatbeleid) komen overeen met het nieuwe in voorbereiding zijnde milieubeleidsplan van de gemeente Utrecht.
- Inspreker vraagt of het juist is dat de provincie geen taakstelling meer wil opstellen op het gebied van windenergie (BLOW).
- Uitwerking van voorgestelde ambities en doelstellingen zijn nog onvoldoende. Inspreker stelt voor om via Raamovereenkomsten in overleg met elkaar te komen en op die wijze een bijdrage te leveren aan het verwezenlijken van de ambities.
- *Wij zijn verheugd over de positieve waardering door inspreker en over het feit dat onze ambities elkaar versterken.*
- *In het ontwerp PMP is geen nieuwe taakstelling op het gebied van windenergie, zoals het BLOW akkoord tussen rijk en provincie opgenomen. **Wel is onze ambitie op gebied van CO₂ reductie in de tekst nader gekwantificeerd.***
- *Wij blijven graag met inspreker in gesprek over samenwerking om onze gezamenlijke ambities te realiseren.*

5. **Stichting Milieuzorg Zeist e.o. te Zeist,**

Algemene opmerkingen:

- PMP is meer een “ambitiestatement” geworden dan een overzicht waar de knelpunten liggen.
- Inspreker beveelt aan om niet alleen te verwijzen naar tools en programma’s, zoals “Duurzaamheid” maar om deze daadwerkelijk een plek te geven in het PMP om de integrale functie van het PMP te benadrukken. Duurzaamheid zou het leidende thema binnen het gehele plan moeten zijn. Er zou breder moeten worden ingezet b.v. bij ruimtelijke afwegingen.
- Inspreker vraagt waarom niet is gewacht op uitkomst “Staat van Utrecht”. Het risico bestaat dat het plan niet aansluit op “Staat van Utrecht”
- Voor de duidelijkheid zou in de titel van het hoofdstuk “Bodem” moeten komen dat hieronder ook grondwater is begrepen.

Hoofdstuksgewijs:

- Zou vanuit gezondheidsoogpunt voor Utrecht, als draaischijf van Nederland, niet een veel grotere inspanning op de verbetering van de luchtkwaliteit (o.a. NOX) nodig zijn dan nu in RSLU is voorzien, bijvoorbeeld door in te zetten op duurzame mobiliteit.
- Waarom worden de grondwaterbeschermingsgebieden in het PMP niet langer als milieubeschermingsgebied aangemerkt?
- Er is weinig aandacht voor verontreinigingen in het kwetsbare gebied van de Heuvelrug, terwijl er in de grondwatervisie en in het grondwaterplan specifiek beleid is ontwikkeld. Het onderwerp diffuse bronnen ontbreekt. Er zou bij KWO specifiek aandacht moeten zijn voor grondwaterverontreiniging met HCL, zeker binnen grondwaterbeschermingsgebieden.
- Door landbouwactiviteiten zijn veel gebieden binnen de provincie Utrecht fosfaatverzadigd. Welke consequenties (KWR) brengt dit mee voor gewenste waterkwaliteit?
- Het thema Biodiversiteit is wel genoemd in de inleiding, maar in hoofdstuk 2 niet verder uitgewerkt. Staat van Utrecht geeft aan dat hier een inhaalslag moet worden gemaakt. Om een impuls te geven aan biodiversiteit dient men niet alleen voor de natuur robuuste structuren nastreven, maar ook vanuit klimaat problematiek moet bijzondere aandacht worden gegeven aan de milieuvorwaarden waaraan het gezond functioneren van bepaalde ecosystemen moet worden voldaan.
- Handhaving blijft een belangrijk aandachtspunt.

Algemene opmerkingen:

- *In het PMP 2009-2011 is, meer dan in de voorgaande milieubeleidsplannen, op hoofdlijnen onze ambities beschreven. Bij het omschrijven van het ambitieniveau is rekening gehouden met de invloedssfeer van de provincie. De ontwikkelingen in het milieubeleid in de afgelopen jaren heeft ons geleerd, dat het nodig is om flexibiliteit in het plan aan te brengen. Veranderende omstandigheden in de planperiode kunnen een andere aanpak vergen om het doel te bereiken. Het plan biedt daarom meer ruimte tot nadere invulling en het maken van concrete afspraken dan de voorgaande milieubeleidsplannen. Waarnodig zullen wij deelonderwerpen verder uitwerken in beleidsvisies en/of actieplannen, zoals wij al eerder deden voor luchtkwaliteit, externe veiligheid, duurzaamheid en energie.*
- *Wij zijn het eens met de noodzaak van verinnerlijking van “Duurzaamheid”. In het PMP heeft Duurzaamheid nog specifieke aandacht gekregen om die verinnerlijking te stimuleren. Duurzaamheid is het leidende thema van het collegeprogramma. De ambities van het college zijn uitgewerkt in het Actieplan Duurzaamheid waarnaar in dit PMP wordt verwezen. Via dit spoor is een afwegingskader duurzaamheid ontwikkeld dat als vertrekpunt voor al het provinciaal handelen gebruikt wordt. Dit gaat provinciebeleid breed gebeuren. Dus ook bij ruimtelijke afwegingen.*
- *Staat van Utrecht en Actieplan Duurzaamheid zijn in gezamenlijkheid ontwikkeld. De tijdpaden van beide activiteiten liepen echter niet volledig synchroon. In het PMP worden de voor duurzaamheid en milieu meest relevante weergaven uit de Staat van Utrecht getoond. Het afwegingskader duurzaamheid, dat helpt bij het ontwikkelen van advies richting meer duurzaamheid, wordt als bijlage toegevoegd.*
- **Grondwater wordt opgenomen in de titel van paragraaf “bodem”.**

- *Het RSLU heeft tot doel het binnen bepaalde termijnen (2011 en 2015) saneren van de locaties waar overschrijdingen van de wettelijke grenswaarden voor fijn stof respectievelijk stikstofdioxiden plaatsvinden. Indien we daar in slagen dan is er voor het thema luchtkwaliteit in een relatief korte tijd veel bereikt. Natuurlijk is het vanuit milieuoptiek gezien wenselijk, om daar bovenop nog meer acties uit te voeren. Er bestaat immers geen ondergrens aan concentraties luchtverontreinigende stoffen waarbij de luchtkwaliteit geen negatieve effecten meer op de gezondheid heeft. In de paragraaf luchtkwaliteit is juist daarom naast het saneren van de bestaande knelpunten het verminderen van de emissies en het verlagen van de blootstelling mede opgenomen. Dit doen we door onder meer het project alternatieve vervoerswijzen uit het provinciale programma luchtkwaliteit uit te voeren. Ook binnen de thema's Duurzaamheid (programma Vervoer op Orde) en het thema Energie (o.m. duurzame motorbrandstoffen) wordt volop aandacht besteed aan duurzame mobiliteit.*
- *De grondwaterbeschermingszones moeten op basis van het PMP zijn aangeduid. **Wij zullen alle milieubeschermingsgebieden (grondwaterbescherming en stiltegebieden) opnemen in een kaart in het PMP.** Het Grondwaterplan 2008-2013 moet worden gezien als een uitwerking van zowel het Waterplan als het PMP. De KRW-maatregelen zijn vervolgens weer opgenomen in het provinciale Waterplan. **Wij zullen expliciet verwijzen naar het grondwaterplan.***
- *Voor de KRW zijn ook de Utrechtse grondwaterlichamen geanalyseerd op fosfaat op de toetsdiepten van 10 en 25 meter. Dit levert geen overschrijdingen op die leiden tot een slechte toestand van die lichamen. Deze problematiek speelt vooral in de Gelderse Vallei. De maatregelen programma Diffuse Bronnen hebben daarop mede betrekking.*
- *Algemeen is het werken aan beschermen van de bodem t.b.v. de ecologische functie aangegeven in par.2.4. Daarnaast willen wij waar mogelijk biodiversiteit (par. 2) bevorderen in en buiten natuurgebieden. Door gebruik te maken van de potenties van natuur en door te kijken naar waar natuur/biodiversiteit buiten de natuurgebieden bevorderd kan worden. Dit wordt concreter uitgewerkt in de planperiode in samenhang met water- en natuurbeleid. Door te werken aan de randvoorwaarden voor natuur en door het streven naar het vergroten van de biodiversiteit zal de natuur beter in staat zijn extreme omstandigheden als klimaatverandering te overleven. **De volgende tekst wordt toegevoegd: In de planperiode zal het gebruik van de potenties van natuur/biodiversiteit buiten natuurgebieden t.b.v. tegengaan van klimaatveranderingen door menselijk handelen concreter worden uitgewerkt.***
- *Wij zijn het eens met de stelling dat "handhaving" een belangrijk aandachtspunt blijft.*

6 IVN Consulenten Utrecht te De Bilt,

- Niet alle opmerkingen uit het vooroverleg zijn meegenomen.
- Door de keuze voor een strategische invulling van het plan zijn de ambities niet meer meetbaar verwoord. Ook de actoren en samenwerkingspartners worden niet duidelijk benoemd. Bij de nog op te stellen actieplannen zouden criteria kunnen worden meegegeven om de kwaliteit van de resultaten en de aansluiting van de actieplannen bij het PMP te waarborgen. Voor een aantal ambities is een duidelijke rol voor de provincie weggelegd om te stimuleren en te initiëren. Deze rol kan in 1.3 expliciet opgenomen worden, temeer daar voor realiseren van deze ambities veel partijen nodig zijn.
- Communicatie is naast instrumenten als regelgeving en handhaving een belangrijk procesinstrument. Voorgesteld wordt om een communicatie en educatieparagraaf mee te nemen in het plan, waarin verwoord hoe de provincie bepaalde (draagvlak)ontwikkelingen gaat inzetten en wil verwezenlijken op het terrein van milieu en duurzaamheid.
- De doorwerking van milieuthema's kan meer tot uitdrukking komen in groene thema's en andere provinciale beleidsterreinen, zoals Agenda Vitaal Platteland en Natuur. Vanuit de regierol van het PMP zou deze groene doorwerking in het PMP concreet benoemd kunnen worden

Afstemming met de overige beleidsplannen in de provincie en daarin ook de genoemde (natuur en milieu) communicatie en educatie is belangrijk.

- Leren voor duurzame ontwikkeling en de NME nota “Kiezen, leren en meedoen” kunnen voor de Leerprocessen in dit PMP nog sterker als leidraad dienen. Waardevolle ervaringen uit leerprocessen bij de eerdere Utrechtse inzet vanuit Leren voor Duurzame Ontwikkeling en natuur- en milieueducatie bij het PMP moeten niet uit het oog verloren worden. Het begrip verinnerlijking kan meer worden uitgewerkt. Waar mogelijk wil IVN graag een actieve bijdrage aan een duurzame provincie Utrecht leveren.
- Subsidies aan IVN en NMU stonden voorheen in het PMP genoemd.
- *Zie ons antwoord aan BRBS (2) en Stichting Milieuzorg Zeist e.o. (5).*
- *Zie eveneens ons antwoord aan Stichting Milieuzorg e.o. (5), eerste aandachtspunt.*
- *Communicatie is inderdaad een belangrijk element in veel van onze taken. Het vormt een integraal onderdeel van ons handelen en is als zodanig in het strategisch opgestelde PMP niet benoemd. In de diverse beleids- en actieplannen vindt u echter waar noodzakelijk een communicatieparagraaf.*
- *Integraal werken binnen de provinciale organisatie is een doorlopende ontwikkeling, die niet alleen tussen “milieu” en “groen” plaatsvindt maar tussen alle beleidsterreinen.*
- *Het leren voor duurzame ontwikkeling zullen we in het kader van onze activiteiten op het gebied van duurzaamheid, zoals ook kort genoemd in het PMP, zeker verder invulling geven.*
- *Via de al jarenlang lopende exploitatiesubsidies aan een aantal milieu- en natuurorganisaties ondersteunen wij milieueducatie in de provincie Utrecht. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met continuering van de subsidies.*

7 Natuur en Milieu Utrecht (NMU) te Utrecht,

- Niet alle opmerkingen gemaakt in het vooroverleg over het concept PMP zijn meegenomen.
- De ambitie om donkerte te agenderen als milieukwaliteit moet wat NMU betreft meer gericht worden op bevorderen van uitvoering van maatregelen door gemeenten. NMU denkt graag mee over uitvoering.
- Om de landelijke doelstelling van 20% duurzame energie te kunnen bereiken zal alles op alles moeten worden gezet en past geen afwachtende houding. In PMP aangeven welke technieken de voorkeur hebben en koppelen aan taakstellingen. Betreuren dat provincie geen expliciete ambitie nastreeft voor energie.
- *Zie ons antwoord aan BRBS (2) en Stichting Milieuzorg Zeist e.o. (5).*
- *Wij nemen de suggestie betreffende donkerte mee bij de uitvoeringsplannen.*
- *De provincie Utrecht streeft de landelijke doelstellingen na. De provincie wil door middel van subsidies investeren in energiebesparing en wil toepassingen van duurzame energie stimuleren. Daarbij wordt geen voorkeur voor een bepaalde techniek uitgesproken. Wat betreft het realiseren van doelstellingen voor duurzame energie heeft de provincie veelal de medewerking nodig van andere partijen. De toegepaste technieken en kansen voor het realiseren van initiatieven voor het opwekken van duurzame energie zijn per regio/gemeente verschillend. De provincie speelt de komende periode in op die kansen.*

8 Waterschap Vallei en Eem te Leusden.

- Bij “externe veiligheid” wordt de samenhang met de waterschappen gemist. Samenhang is niet alleen van belang bij overstromingsrisico’s maar ook bij calamiteiten met gevaarlijke stoffen, waarbij kwaliteit van grond en oppervlaktewater in het geding is.
- Inspreker zou graag zien dat het aspect grondwater, waterbodembodem en baggerspecie onderling een goede afstemming krijgen in de bodemvisie
- Inspreker ondersteunt het uitgangspunt om gezamenlijk werk te maken van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Ook de activiteiten met betrekking tot energie wil inspreker actief ondersteunen. Inspreker ziet hierin niet alleen een informerende en faciliterende, maar ook een stimulerende rol voor de provincie.
- In de uitvoeringsstructuur en bevoegdheden leefomgevingstaken wordt de rol van de waterschappen gemist. In het kader van de ontwikkelingen van de Waterwet en de Wabo acht inspreker het van groot belang om gezamenlijk op te trekken.

- *Externe veiligheid richt zich op het voorkomen van dodelijke slachtoffers en gewonden die een direct gevolg zijn van rampen met gevaarlijke stoffen. Bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen met risico's voor de kwaliteit van grond en oppervlaktewater geldt het provinciale beleid gericht op het beschermen van bodem en oppervlaktewater. Risico's van calamiteiten met gevaarlijke stoffen en de bevoegdheden hierover zijn geregeld in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, de Wet bodembescherming en de Wet milieubeheer. Er wordt daarbij een draaiboek gehanteerd. Ook in geval van bedreiging van een waterwingebied wordt dit gehanteerd.*
- *Wij zullen het aspect grondwater, waterbodem en baggerspecie onderling afstemmen in de op te stellen bodemvisie*
- *Wij zullen waar mogelijk de samenwerking zoeken bij het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzame energie.*
- *In par. 4.3. wordt het belang van de kwaliteit van de dienstverlening en het belang van een klantvriendelijke en transparante structuur die aansluit bij de taakverdeling van de overheden benadrukt.*